

PATVIRTINTA
Vilniaus r. Paberžės šv. Stanislavo Kostkos
vidurinės mokyklos direktorės
2012 m. rugpjūčio 23 d.
įsakymu nr. V-3

VILNIAUS R. PABERŽĖS ŠV. STANISLAVO KOSTKOS VIDURINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ MOKYMO SI PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Paberžės šv. Stanislavo Kostkos vidurinės mokyklos mokinių mokymosi pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka reglamentuoja mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą iš kiekvieno mokomojo dalyko, vertinimo proceso dalyvius ir jų vaidmenis.
2. Vertinimo tvarkoje aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, nuostatos ir principai, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą, tėvų informavimo tvarka.
3. Vertinimo tvarkos aprašas sudarytas remiantis LR ŠMM ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256 „Dėl mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo sampratos“.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Vertinimo tikslai:

- 4.1. padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei;
- 4.2. pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;
- 4.3. nustatyti mokinio, mokytojo, mokyklos darbo sėkmę;

5. Vertinimo uždaviniai:

- 5.1. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus;
- 5.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti spragas;
- 5.3. diferencijuoti ir individualizuoti ugdymo turinį, suteikti mokiniams pagalbą;
- 5.4. suteikti tėvams (globėjams) informaciją apie vaiko mokymąsi ir gebėjimus;
- 5.5. stiprinti ryšius tarp mokinio, tėvų (globėjų) ir mokyklos;
- 5.6. nustatyti mokyklos darbo kokybę.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

6. Vertinimo nuostatos:

- 6.1. vertinimas grindžiamas šiuolaikine mokymosi samprata, amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais;
- 6.2. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios ir supratimas, bendrieji ir dalyko gebėjimai, pasiekimai ir pažanga;
- 6.3. mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo pasiekimus ir pažangą;
- 6.4. vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.

7. Vertinimo principai:

- 7.1. humaniškumas-pripažįstamas kiekvieno mokinio individualumas, asmens vertingumas, tikima geriausiais mokinio pradais, jo galiomis įveikti sunkumus;
- 7.2. objektyvumas – vertinimas atspindi realų mokinių žinių lygį, gebėjimą jas suvokti ir taikyti praktikoje; siekiant padėti mokiniams suvokti vertinimo rezultatus, vertinimas pažymiu papildomas žodžiu (paaiškinama, kodėl gautas vienas ar kitas įvertinimas);

7.3. tikslingumas – vertinimu siekiama padėti mokiniui suvokti savo mokymosi rezultatų lygį bei mokymosi spragas, ugdyti atsakomybės jausmą, žadinti pasitikėjimą savo jėgomis, skatinti norą mokytis;

7.4. įvairiapusiškumas – taikomi įvairūs vertinimo metodai (apklausa raštu ir žodžiu, testai, rašiniai ir t.t.) ir būdai (norminis ir kaupiamasis);

7.5. sistemingumas – mokiniai skatinami mokytis sistemingai, didėja jų atsakomybės jausmas, matoma, kaip mokinys mokėsi pusmečio ar mokslo metų eigoje; tėvai nuolat informuojami apie vaikų mokymąsi bei jo rezultatus.

IV. VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

8. Mokinių žinios vertinamos pagal valstybinių standartų reikalavimus, vadovaujantis baigiamųjų klasių mokyklinių ir valstybinių egzaminų vertinimo instrukcijomis, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo samprata, ŠMM rekomendacijomis.

9. Pradinių klasių mokinių pasiekimų pažanga fiksuojama įrašant mokinio pasiektą mokymosi lygį. Baigus pradinio ugdymo programą rengiamas pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas.

10. Pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos mokinių pasiekimams įvertinti taikoma 10 balų vertinimo sistema.

11. Planuodamas ugdymo procesą mokytojas planuoja ir vertinimą, jį sieja su mokymosi tikslais, atsižvelgdamas į mokinių mokymosi patirtį ir gebėjimus.

12. Vertindami mokytojai vadovaujasi metodinėse grupėse parengtais ir aprobuotais dalyko vertinimo kriterijais.

13. Mokomųjų dalykų, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų, projektų vertinimas.

Dėl mokinių pasiekimų, mokantis ekonomikos, dailės, muzikos, kūno kultūros, technologijų, pilietiškumo pagrindų, dorinio ugdymo, žmogaus saugos, pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių vertinimo sprendimą kiekvienais mokslo metais priima mokytojų taryba. Kiti mokomieji dalykai vertinami pažymiu.

14. 11 klasės mokiniai ugdymo plane numatytu adaptacijos metu neigiamais pažymiais nevertinami.

15. 5 klasės mokiniai pirmą mėnesį nerašo kontrolinių darbų, o visą adaptacijos laikotarpį jiems nerašomi neigiami pažymiai.

16. Dalyko mokytojai vertinimo kriterijus mokiniams pateikia per pirmąsias pamokas rugsėjo mėnesį. Vertinimo kriterijai skelbiami kabineto informaciniame stende ar specialiame aplanke.

17. Mokytojai, pradėdami naują temą, skyrių su mokiniais aptaria tikslus, uždavinius, darbo metodus, vertinimo kriterijus.

18. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai. Rekomenduojama pasiekimus vertinti tokiu dažnumu per pusmetį:

18.1. jei dalykui mokytis skirta 1 savaitinė pamoka, vertinama ne mažiau kaip 5 pažymiais;

18.2. jei dalykui mokytis skirtos 2 savaitinės pamokos, vertinama ne mažiau kaip 7 pažymiais;

18.3. jei dalykui mokytis skirtos 3-7 savaitinės pamokos, vertinama ne mažiau kaip 9-10 pažymiais.

19. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo formos, už kurias rašomas pažymys:

19.1 Kontrolinis darbas:

19.1.1. darbas raštu ne mažesnis kaip 30 minučių trukmės, skirtas patikrinti, kaip įvaldyta programos dalis (tema, kelios temos, skyrius, logiškai užbaigta dalis ir pan.)

19.1.2. per vieną dieną klasei gali būti tik 1 kontrolinis darbas;

19.1.3. kiekvieną pusmetį pagal dalykų teminius planus sudaromas bendras kontrolinių darbų grafikas, nurodant konkrečią dieną;

19.1.4. sutapus kelių dalykų kontrolinio darbo laikui, pirmenybė rašyti kontrolinį darbą teikiama mokomajam dalykui, kurio yra mažiau savaitinių pamokų;

19.1.5. paskutinę dieną prieš mokinių atostogas ir pirmą dieną po mokinių atostogų kontrolinis darbas nerašomas;

19.1.6. kontrolinių darbų grafikas ateinančiam mėnesiui skelbiamas viešai iki einamojo mėnesio 25 d.;

19.1.7. mokytojas dėl svarbių priežasčių (liga, kvalifikacijos kėlimas ar pan.) negalėjęs laiku parašyti kontrolinio darbo, numato naują datą, koreguodas kontrolinių darbų grafiką;

19.1.8. jei mokinys dėl ligos ar kitų, dokumentais patvirtintų pateisinamų priežasčių praleido daugiau kaip 80 proc. vienos temos pamokų, jis nuo kontrolinio darbo gali būti atleidžiamas;

19.1.9. mokiniai, praleidę kontrolinį darbą dėl pateisinamos priežasties, privalo atsiskaityti dienyne rašomas 1 (užduotis neatlikta);

19.1.10. jei mokinys, neatvykęs į kontrolinį darbą negali nurodyti pateisinamos priežasties, jis susitaręs su mokytoju, privalo atsiskaityti per savaitę nuo kontrolinio darbo rašymo dienos. Neatvykus atsiskaityti dienyne rašomas 1 (užduotis neatlikta);

19.1.11. kontrolinis darbas įvertinamas per 7 kalendorines dienas, geriausia iki kitos pamokos;

19.1.12. mokiniai supažindinami su ištaisytais darbais, pravedama išsami kontrolinio darbo klaidų analizė;

19.1.13. kontrolinis darbas neperrašomas, bet mokiniui, gavusiam neigiamą įvertinimą pageidaujant sudaroma galimybė pasimokius atsiskaityti iš tos temos per savaitę nuo rezultatų paskelbimo dienos;

19.1.14. kontrolinis darbas skiriamas baigus didesnės apimties temą. Jis gali trukti 30-90 minučių. Apie kontrolinį darbą mokiniams parnešama iš anksto. Rekomenduojama kontrolinio darbo užduotis išdėstyti laikantis eiliškumo principo: nuo lengvesnių užduočių eiti prie sunkesnių, kad kiekvienas mokinys galėtų atlikti nors kelias paprastesnes užduotis ir gauti atitinkamą įvertinimą.

19.2. Apklausa raštu:

19.2.1. apklausa raštu gali trukti iki 20 minučių. Jos tikslas- greitas mokinio ar klasės žinių patikrinimas. Užduotys turi būti konkrečios, trumpos, aiškios. Apklauskos formos gali būti įvairios: klausimynas, testas, diktantas. Apklausa atliekama ne daugiau kaip iš vienos pamokos medžiagos;

19.2.2. darbai gražinami ir su rezultatais mokiniai supažindinami kitos pamokos metu;

19.2.3. apklausos pažymys įrašomas į dienyną arba į kaupiamąjį vertinimą mokytojo sprendimu;

19.2.4. mokiniai, praleidę apklausą, atsiskaityti neprivalo;

19.2.5. iš anksto apie apklausą mokiniai neinformuojami.

19.3. Apklausa žodžiu:

19.3.1. apie apklausą mokiniams būtina pranešti prieš 1 pamoką;

19.3.2. praleidus pamoką be priežasties, mokytojas turi teisę kitą pamoką mokiniį kviesti atsakinėti;

19.3.3. darbų įvertinimas įrašomas į dienyną tą pačią pamoką;

19.4. Savarankiškas darbas:

19.4.1. darbas raštu, kurio trukmė pamokoje planuojama mokytojo nuožiūra;

19.4.2. jo metu mokiniai atlieka mokytojo pateiktas užduotis iš jau išmoktų ar naujai išdėstytų temų;

19.4.3. savarankiško darbo metu mokiniai gali naudotis vadovėliais ir kitomis mokytojo nurodytomis mokymo priemonėmis;

19.4.4. patikrinimas gali vykti pasirinktinai (tikrinami ne visų mokinių darbai);

19.4.5. patikrinti ir įvertinti savarankiški darbai turi būti gražinami kitos pamokos metu;

19.4.6. savarankiško darbo įvertinimas įrašomas į dienyną;

19.4.7. apie savarankiško darbo rašymą iš anksto informuoti nebūtina (nebent būtų reikalingos priemonės: žinynai, žodynai, skaičiuotuvai ir kt.).

19.5. Interpretacija, rašinys, kūrybinis darbas:

19.5.1. rašomieji darbai rašomi 1-2 pamokas, apie juos pranešama prieš savaitę;

19.5.2. darbai gražinami ir įvertinimai paskelbiami per 1 savaitę nuo parašymo dienos;

19.5.3. rašomieji darbai įtraukiami į kontrolinių darbų grafiką.

19.6. Laboratoriniai ir praktikos darbai:

19.6.1. tikrinamieji darbai, trunkantys ne mažiau kaip 35 min., jų metu tikrinami mokinių gėjimai teorines žinias taikyti praktikoje;

19.6.2. apie laboratorinį (praktinį) darbą pranešama ne vėliau kaip prieš vieną pamoką;

19.6.3. laboratoriniai (praktikos) darbai chemijos, fizikos ir biologijos pamokose vertinami pažymiu;

19.6.4. 7 – 10 klasių mokyns, neatvykęs į laboratorinį (praktinį) darbą, atsiskaityti neprivalo. 11-12 klasių mokyns, neatvykęs į laboratorinį (praktinį) darbą, privalo atsiskaityti.

19.7. Praktiniai – kūrybiniai darbai:

19.7.1. praktiniai-kūrybiniai darbai skiriami ugdyti moksleivių gebėjimus, teorines žinias pritaikyti praktikoje. Praktinės-kūrybinės užduoties atlikimo laikas priklauso nuo darbo sudėtingumo.

19.7.2. praktiniai-kūrybiniai darbai tikrinami ir vertinimi pagal bendrus reikalavimus:

19.7.2.1. ar geba savarankiškai išsirinkti užduočiai reikalingus darbo įrankius, įrenginius, mašinas, ruošinius ir medžiagas. Stebėti paruošiamųjų darbų nuoseklumą;

19.7.2.2. ar mokiniai turi pakankamai teorinių žinių bei praktinių gebėjimų, kad galėtų savarankiškai teisingai ir racionaliai atlikti užduotą praktinį-kūrybinį darbą;

19.7.2.3. kaip planuoja savo praktinį-kūrybinį darbą;

19.7.2.4. kaip pasiruošia savo darbo vietą ir įrankius;

19.7.2.5. ar sugeba naudotis papildoma technine ir technologine dokumentacija;

19.7.2.6. kaip atlieka pagrindinį praktinį darbą;

19.7.2.7. kaip dirbdami laikosi darbų saugos, sanitarijos bei higienos reikalavimų;

19.7.2.8. kaip laikosi drausmės, kaip baigia darbą ir susitvarko darbo vietą;

19.7.2.9. kaip mokiniai parašo ir atlieka darbo ataskaitas, susumuoja darbo rezultatus ir juos apibendrina;

19.8. Projektiniai darbai:

19.8.1. rengiami iš vienos temos, bet gali būti integruoti;

19.8.2. apie projektinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę;

19.8.3. trumpalaikį projektą gali atlikti 1 mokyns arba grupelės po 2-3 mokinius;

19.8.4. galutinis įvertinimas susideda iš vertinimų:

19.8.4.1. už atsakymą į temą, pateiktą medžiagą, darbo estetiškumą;

19.8.4.2. už darbo pristatymą;

19.8.5. kiekviena dalis vertinama dešimtbalės sistemos pažymiu ir vedamas aritmetinis vidurkis;

19.8.6. galutinis pažymys į dienyną projekto pristatymo dieną;

19.8.7. 11-12 kl. projektiniai darbai vertinami pagal „Projektinių darbų vertinimo sistemą“, atskirai įrašomi į dienyną ir brandos atestatą.

19.9. Referatai:

19.9.1. mokiniai per pusmetį gali rašyti pasirinkta ar nurodyta tema tik 1 mokojo dalyko referatą (suderinus su dėstančių mokytojų);

19.9.2. pristačius referatą, jo įvertinimas įrašomas į dienyną.

19.10. Dalyvavimas olimpiadose, kunkursuose, varžybose:

19.10.1. už dalyvavimą mokyklinėse olimpiadose rašomas – „10“, už prizines vietas, užimtas mokyklinėje olimpiadoje, rašomas – „10“;

19.10.2. už dalyvavimą respublikinėse ir rajoninėse olimpiadose, konkursuose ir varžybose rašomas – „10“, už prizinę vietą ar tapus laureatu dar vienas – „10“;

19.11. Kaupiamasis vertinimas:

19.11.1. kaupiamasis vertinimas – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas, kai mokinys už per pamoką pasiektą pažangą ar namų darbus gauna susitartą taškų skaičių (gali būti ir kiti susitarimai);

19.11.2. kaupiamojo vertinimo tikslas – skatinti mokymosi motyvaciją;

19.11.3. mokytojas paaiškina mokiniams, kiek jie gauna taškų už tam tikrų užduočių atlikimą;

19.11.4. mokinio gaunami taškai pagal nustatytus kriterijus pildomi kaupiamojo vertinimo žiniaraštyje;

19.11.5. taškai už kaupiamąjį vertinimą sumuojami kiekvieną mėnesį;

19.11.6. nutarimą dėl kaupiamojo vertinimo konvertavimo į 10 balų sistemą tvarkos priima dalykų metodinės grupės.

19.12. Moduliai:

19.12.1. mokinio pasiekimų mokantis modulio programos įvertinimas įskaitomas į dalyko įvertinimą kaip vienas iš pažymių;

19.12.2. modulio įvertinimas fiksuojamas dienyne pusmečiui pasibaigus, įrašomas to dalyko priešpaskutinę trimestro (ar pusmečio) pamoką;

20. Dienyne po įvertinimu įrašomi trumpiniai: K.d. – po kontrolinio darbo, M – po modulio, S.d. – po savarankiško darbo, Proj. – po projektinių darbų, Lab. Prakt. – po laboratorinių, praktikos darbų.

21. Mokinys, abejojantis dėl įvertinimo, kreipiasi į dalyko mokytoją. Neišsprendus situacijos, mokinys kreipiasi į direktoriaus pavaduotoją ugdymui. Problema sprendžiama remiantis mokykloje nustatyta mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymų dėl pasiekimų įvertinimo objektyvumo nagrinėjimo tvarka.

V. VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ

22. Mokinio dalyko metinis įvertinimas išvedamas iš I ir II pusmečio įvertinimų:

22.1. neatestuotam vieną pusmetį – savarankiškai atsiskaičius už to pusmečio programą;

22.2. mokiniui, turinčiam nepatenkinamą dalyko antrojo pusmečio įvertinimą, negali būti išvedamas patenkinamas to dalyko metinis įvertinimas;

22.3. mokinys, praleidęs 50 % dalyko pamokų, yra neatestuojamas. Jei mokinys šias pamokas praleido dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių, jis turi teisę atsiskaičyti sutartu su mokytoju laiku.

23. Išvedant pusmečio pažymius skaičiuojamas aritmetinis vidurkis (6,5-7; 7,4-7).

24. Metinio įvertinimo pažymys vedamas iš I ir II pusmečio įvertinimo aritmetinio vidurkio (suapvalinus iki sveikojo skaičiaus).

25. Jei II pusmečio įvertinimas yra žemesnis nei I pusmečio įvertinimas, tai dalyko metinis įvertinimas išvedamas iš visų (per metus) įvertinimų aritmetinio vidurkio (suapvalinus iki sveikojo skaičiaus).

26. Mokiniams, turintiems neigiamą metinį įvertinimą ar neatestuotiems, mokytojų tarybos nutarimu skiriami papildomi darbai mokymosi spragoms likviduoti.

27. Papildomai dirbdamas mokinys turi atsiskaičyti už temas, iš kurių nebuvo atestuotas. Po papildomų darbų išvedamas pažymių vidurkis.

28. Mokinio, po papildomų darbų turinčio neigiamą metinį įvertinimą, kėlimą į aukštesnę klasę sprendžia mokytojų taryba.

VI. VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ VAIDMUO

29. Dalyko mokytojas:

29.1. pamokose pažymiu vertina įvairius mokinių veiklos aspektus (dalykinę pažangą, aktyvumą, mokėjimą dirbti grupėje, gebėjimą rasti kūrybišką sprendimą ir kt.);

29.2. kuria mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo metodiką – parenka tinkamus ir įvairius vertinimo metodus, būdus, formą, tvarką;

29.3. efektyviai derina formalų ir neformalų vertinimą;

29.4. vertindamas skatina mokinių mokymosi motyvaciją, stiprina jų pasitikėjimą savimi, siekia padėti mokiniams suvokti bei įvertinti mokymosi spragas. Išsiaiškina priežastis, jeigu mokinyš iš eilės gavo du neigiamus pažymius už kontrolinius darbus;

29.5. nustato spec. poreikių mokiniams, dirbantiems pagal modifikuotas ir adaptuotas programas, individualių programų vertinimo kriterijus;

29.6. nustato vertinimo kriterijus įskaitas laikantiems mokiniams;

29.7. informuoja klasės vadovą ir tėvus (per pažymių knygeles) apie mokinių mokymosi pasiekimus bei problemas;

29.8. sistemingai ir laiku teikia informaciją mokiniams, jų tėvams, klasės vadovui (nuolat fiksuoja mokymosi rezultatus kalsių dienyuose, laiku išveda signalinius, pusmetinius pažymius);

29.9. likus mėnesiui iki pusmečio pabaigos išveda 11 -12 klasių mokiniams pusmečio signalinius pažymius;

29.10. vertina pastangas, nurodo atsilikimo priežastis, svarstant mokinio kėlimo į aukštesnę klasę klausimą;

29.11. koreguoja vertinimo sistemą, atsižvelgdamas į klasės vadovo, mokinių ir jų tėvų siūlymus;

29.12. dalykų metodiniams būreliams teikia detalizuotą dalyko vertinimo sistemą, remdamasis šiuo aprašu ir mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata (ŠMM įsakymas 2004 m. vasario 25 d. Nr. ISAK-256).

30. klasės vadovas:

30.1. seka ir vertina auklėtinių ugdymo ir saviugdos procesą;

30.2. aptaria su ugdytiniais jų veiklą bei rezultatus, padeda mokiniams įžvelgti mokymosi veiklos rezultatų priežastis, numatyti tolesnius ugdymosi tikslus bei jų įgyvendinimo būdus;

30.3. užtikrina, kad mokinių pažymių knygelėse būtų įrašyti mokomųjų dalykų įvertinimai, pusmečio ir metiniai pažymiai;

30.4. kartą per mėnesį informuoja tėvus apie mokinių mokymąsi bei veiklą mokykloje (per pažymių knygeles);

30.5. tarpininkauja tarp mokinių ir mokytojų, mokytojų ir tėvų sprendžiant mokinių mokymosi bei vertinimo problemas;

30.6. vidaus tvarkos taisyklėse numatytais terminais pateikia klasės mokinių pusmečių, metinių vertinimų suvestines direktoriaus pavaduotojai ugdymui;

30.7. pusmečio pabaigoje apibendrina mokinio padarytą pažangą ar žinių spragas įrašu pažymių knygelėje;

30.8. teikia informaciją apie auklėtinį, svarstant jo kėlimo į aukštesnę klasę klausimą.

31. Mokyklos vadovas:

31.1. tvirtina bendrą mokyklos vertinimo tvarką;

31.2. skatina mokytojus ieškoti efektyvesnių vertinimo būdų, palaiko jų iniciatyvą;

31.3. svarsto ir daro sprendimus dėl mokinių kėlimo į aukštesnę klasę;

31.4. sistemina ir analizuoja gautus vertinimų duomenis, ieško būdų mokymo procesui efektyvinti;

31.5. neformaliu vertinimu (pagyrimo raštai, padėka tėvams ir kt.) skatina pažangius, įspėja (pokalbiai, įspėjimai, pranešimai tėvams ir kt.) nepažangius mokinius;

31.6. užtikrina mokyklos vertinimo sistemos funkcionavimą;

31.7. periodiškai (pusmečiai) vertina mokyklos darbo kokybę.